POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
30 oktober 2026	2600029401	K Didenko osinga
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Veilig Thuis wachtlijsten

Geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van de recente landelijke brandbrief van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis zijn er tijdens de actualiteitenraad van 19 oktober jongstleden en tijdens de raadsvergadering van 26 oktober vragen gesteld over Veilig Thuis Twente.

In deze brief informeren wij u over de situatie waarover het management van Veilig Thuis Twente ons eind juli 2026 heeft geïnformeerd, over de maatregelen die afgelopen twee maanden genomen zijn, over de actuele wachtlijsten bij Veilig Thuis Twente en over de vervolgstappen die nodig zijn om de ondersteuning en de hulpvragen uit de samenleving met elkaar in evenwicht te brengen.

Daarnaast leest u in bijlage 1 de antwoorden op de vragen die gesteld zijn tijdens de raadsvergadering van 26 oktober 2026.

Signalen vanuit Landelijk Netwerk Veilig Thuis
Eind mei dit jaar heeft de voorzitter van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis bijgaande brief (zie bijlage 2) gestuurd naar VNG-voorzitter Dijksma. Onderwerp van deze brief is ‘de zorgelijke situatie bij de regionale Veilig Thuis organisaties.’
Eind juli 2026 heeft het management van Veilig Thuis Twente de beleidsadviseurs van de 14 Twentse gemeenten geïnformeerd met bijgaande brief (zie bijlage 3) met als onderwerp ‘Continuïteit van Veilig Thuis Twente onder druk’.
Naar aanleiding van deze ambtelijke brief van het management van Veilig Thuis Twente is er bestuurlijk contact opgenomen om de inzet van tijdelijke extra capaciteit vanuit het egalisatiefonds van SamenTwente mogelijk te maken.
Het Algemeen Bestuur van SamenTwente heeft op 9 september 2026 de bestuurlijke interventie bekrachtigd met het besluit om circa € 400.000 in te zetten uit de egalisatiereserve om een tijdelijk wachtlijstteam van Veilig Thuis Twente te bekostigen.

Hoe is de wachtlijst ontstaan?
De wachtlijst bij Veilig Thuis Twente is in de tweede helft van 2025 ontstaan door een samenloop van omstandigheden. Als gevolg van een wettelijk verplichte aanbesteding moest Veilig Thuis Twente overstappen op een nieuw cliëntvolgsysteem. In die overgangsperiode konden medewerkers minder meldingen afronden, terwijl de instroom van nieuwe meldingen juist piekte.

Daaronder ligt een ander probleem. De financiering van VTT is gebaseerd op het aantal meldingen in 2023, namelijk 4.200. In 2024 en 2025 lag dat aantal meldingen op circa 4.850, en ook voor 2026 is de prognose circa 4.800 meldingen.
VTT ontvangt dus ruim 15 procent meer meldingen dan waarop de capaciteit is berekend. Met extra inzet van de eigen medewerkers is het begin 2026 gelukt om de wachtlijst niet verder te laten groeien. Terugdringen lukte niet: VTT handelt ongeveer het aantal meldingen af waarvoor zij is gefinancierd, niet het werkelijke, hogere aantal.

In de zomer van 2026 verslechterde de situatie verder door de vakantieperiode en de uitval van meerdere medewerkers. De wachttijd voor niet-acute meldingen liep op tot ruim zeven maanden; de oudste openstaande meldingen dateerden van december 2025. Omdat crisissituaties altijd voorgaan, verschuift capaciteit steeds meer naar spoed- en crisiszaken. Daardoor blijft er minder ruimte over voor niet-acute interventies, en dat vergroot het risico dat wachtende situaties escaleren. VTT gaf bovendien aan dat medewerkers tegen de grenzen van hun belastbaarheid aanliepen. Daarmee dreigde de problematiek zichzelf te versterken.

Wat betekent de wachtlijst voor inwoners?
Wij willen helder zijn over wat de wachtlijst wel en niet inhoudt. Bij acute onveiligheid handelt VTT direct; die meldingen komen niet op de wachtlijst. De wachtlijst betreft meldingen die niet acuut zijn, maar waarbij wel een veiligheidsbeoordeling, onderzoek of vervolg door VTT nodig is. VTT bewaakt de wachtlijst en beoordeelt deze periodiek, onder meer samen met ons specialistisch team Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Zo kunnen situaties die verslechteren alsnog met voorrang worden opgepakt.

Dat neemt niet weg dat wachten in deze situaties risico's met zich meebrengt. Ook een situatie die bij de melding niet acuut is, kan escaleren. Inwoners en professionals blijven bovendien langer in onzekerheid. Daarom is het terugdringen van de wachtlijst voor ons de hoogste prioriteit.

Hoe wordt de wachtlijst aangepakt?
VTT heeft een extra wachtlijstteam ingeschakeld. Het team heeft de opdracht om de wachtlijst zoals die medio september 2026 bestond, zorgvuldig en volledig af te handelen. Het gaat om circa 495 openstaande meldingen in de frontoffice en 62 dossiers in de backoffice. De inzet loopt ongeveer 21 weken, met een verwachte afronding in februari 2027.
De kosten van circa € 400.000 worden gedekt uit de egalisatiereserve van SamenTwente.

Het wachtlijstteam richt zich op de reguliere werkvoorraad. Complexe zaken die een specialistische aanpak vragen, zoals stalking, seksueel geweld en mensenhandel, blijven bij de ervaren medewerkers van VTT. VTT blijft eindverantwoordelijk voor alle dossiers en bewaakt de kwaliteit. Het effect op de wachtlijst zal naar verwachting de komende maanden geleidelijk zichtbaar worden.

Investeren in de samenwerking met de lokale teams.
Doordat het wachtlijstteam de eigen medewerkers ontlast, kan VTT nu ook investeren in de samenwerking met de lokale teams. Daar ontbrak eerder de ruimte voor. Het helpt de

professionals aan beide kanten, in het wijkteam en bij VTT, om sneller en gerichter een veiligheidstaxatie uit te voeren. Ook worden signalen van acute onveiligheid beter en scherper in beeld gebracht, en kunnen er duidelijkere afspraken worden gemaakt over wie wat doet. Wij werken nu aan het vastleggen van samenwerkingsafspraken tussen VTT en de lokale teams. Als centrumgemeente coördineren wij dit proces. Daarnaast onderzoeken wij samen met juridische specialisten hoe de bredere afspraken binnen de gemeenschappelijke regeling beter kunnen worden vertaald naar de lokale praktijk.

Naar een structurele oplossing
Het wachtlijstteam is nadrukkelijk een tijdelijke maatregel en bestaat uit professionals die dit werk ook in andere Veiligheidsregio's hebben gedaan. Het team werkt aan het aanzienlijk verkorten van de wachtlijst, maar kan niet de oorzaken van het toenemend aantal meldingen wegnemen. Zolang VTT meer meldingen ontvangt dan waarop de capaciteit is berekend, bestaat het risico dat na afloop van de tijdelijke inzet opnieuw het aantal meldingen op de wachtlijst toeneemt. Daarom werken wij, samen met de andere Twentse gemeenten, VTT en SamenTwente, parallel aan een structurele aanpak. Kern is en blijft dat we er zeker van willen zijn, dat geen enkele urgente melding blijft liggen.

Rijksmiddelen ontoereikend
Rijksmiddelen voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (de decentralisatie uitkering Vrouwenopvang) die Twentse gemeenten ontvangen voor het uitvoeren van deze taken, zijn ontoereikend. Een structurele oplossing vraagt daarom mede om gezamenlijke keuzes van de veertien Twentse gemeenten over prioriteiten in relatie tot het beschikbare budget voor deze taken in samenhang met het toegenomen aantal meldingen. Deze keuzes worden voorbereid voor het bestuur van SamenTwente. Daarnaast vragen wij als centrumgemeente bij de VNG en bij minister Sterk aandacht voor een toereikende, structurele bekostiging van Veilig Thuis Twente.

Informeren over voortgang in eerste kwartaal 2027
Wij informeren uw raad na afronding van de inzet van het wachtlijstteam, in het eerste kwartaal van 2027, over de voortgang van de situatie bij Veilig Thuis Twente. Daarbij geven wij u dan een beeld van de actuele wachtlijstcijfers voor Enschede en over de actuele stand van zaken over de structurele aanpak.

Tot slot
Het is zorgelijk dat het aantal meldingen uit de samenleving zo hard is gestegen het afgelopen jaar. Hierdoor is de werkdruk bij Veilig Thuis Twente fors toegenomen. We hebben nog geen nadere analyse gemaakt, waardoor het aantal meldingen de laatste twee jaar zo fors gestegen is. Welke oorzaken en verbanden hangen hier mogelijk mee samen? Uiteindelijk moeten we toe naar een structurele oplossing voor capaciteit, financiering en samenwerking in Twente.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de Secretaris, de Burgemeester,

(M.W. de Graaf) (R.W. Bleker)

Bijlage 1: Beantwoording van vragen tijdens raadsvergadering van 26 oktober 2026

Op maandag 26 oktober 2026 heeft uw raad aanvullende schriftelijke en mondelinge vragen gesteld. Hieronder leest u de vragen en de daarop gegeven antwoorden.

Vragen n.a.v. actualiteitenraad 19 oktober 2026 van mevrouw V. Schrauwen (BBE-fractie)
Vraag 1. Te onderzoeken op welke wijze op korte termijn een pilot kan worden gestart binnen één of meerdere Enschedese wijkteams, waarbij expertise van uitvoerenden en gedragsdeskundigen uit het gedwongen kader, Veilig Thuis en de wijkteams wordt gebundeld ter versterking van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling;

Wij waarderen deze suggestie en delen het doel: de expertise uit het gedwongen kader, Veilig Thuis en de wijkteams beter benutten in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. In Enschede gebeurt dit al op een aantal manieren:

- **Expertteam:** Binnen Sociaal Wijkteam Enschede werkt een apart expertteam Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Dit team borgt de kwaliteit bij complexe casuïstiek. Zaken van Veilig Thuis worden daarnaast verdeeld over meerdere wijkteamprofessionals.
- **Lopende pilot:** Vanuit de Strategienota ‘Onze Jeugd, Onze Zorg’ loopt een pilot die ook onderdeel is van het Toekomstscenario (‘Geen kind de buurt uit’). Een projectleider van het wijkteam stuurt deze pilot aan. Wijkteams, maatschappelijke hulp en de gecertificeerde instellingen bespreken veiligheidscasussen vooraf samen, zodat de expertise uit het gedwongen kader vanaf het begin aan tafel zit. Gedragswetenschappers beoordelen de verklarende analyses en worden ingezet bij zaken waarin kinderen betrokken zijn.
- **Samenwerking met Veilig Thuis Twente:** VTT zet 1 fte in richting de lokale teams en de samenwerkingsafspraken worden vastgelegd (zie de paragrafen ‘Investeren in de samenwerking met de lokale teams’ en ‘Integrale afstemming en samenwerkingsafspraken’ in deze brief).

Een extra pilot bovenop deze inzet vraagt opnieuw capaciteit van dezelfde professionals. Dat geeft meer druk en leidt eerder tot versnippering dan tot versterking. De meerwaarde ligt volgens zowel VTT als het sociaal wijkteam in een betere aansluiting tussen beide werkwijzen. Concreet betekent dat:

VTT voert de onderzoeken op de wachtlijst uit en rondt ze kwalitatief goed af. Daarmee is ook de kwaliteit van de overdracht naar het wijkteam beter geborgd;
Wijkteams en VTT monitoren overdrachten en trends gezamenlijk;
Beide organisaties onderhouden korte lijnen met elkaar, zodat knelpunten direct in de uitvoering worden opgepakt.

Zo bundelen wij de expertise binnen de bestaande structuren. De extra inzet vanuit VTT komt dan direct ten goede aan de kwaliteit van het sociaal wijkteam. Wij zien dit als een krachtigere en duurzamere interventie dan een nieuwe pilot. Wij blijven de werkdruk en de teambezetting nauwlettend volgen en sturen bij waar nodig.

Vraag 2. Daarbij gebruik te maken van de beschikbare landelijke subsidiemiddelen en proeftuinkaders vanuit het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming;

De middelen uit het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming zijn regionale middelen, bedoeld voor de hele regio Twente. Ze kunnen daarom niet zonder meer worden ingezet voor extra fte binnen het Enschedese wijkteam. De huidige pilots worden regionaal doorontwikkeld en gedragen door de veertien Twentse gemeenten.

Wij onderschrijven het belang van toekomstbestendige financiering, zowel bij VTT als bij de wijkteams, zodat de werkdruk voor medewerkers houdbaar blijft. De druk op het wijkteam is echter meer dan een geldkwestie. Net als bij vraag 1 geldt dat meer niet per definitie beter is. Een belangrijk deel van de druk komt voort uit het spanningsveld tussen het vrijwillige kader van het wijkteam en het gedwongen kader (zie ook bijlage 1, vraag 2).

De oplossing ligt daarom in de ketenwerking als geheel. VTT, de wijkteams en de gecertificeerde instellingen hebben elk hun eigen rol en versterken elkaar. Vanuit onze rol als centrumgemeente binnen het Toekomstscenario blijven wij samen met de regio en de ketenpartners onderzoeken wat nodig is om dit complexe netwerkvraagstuk op te lossen, of in elk geval te verlichten. Tot die tijd zetten wij in op de hierboven genoemde interventies.

3. De raad uiterlijk in het ……. (termijn) via een raadsinformatiebrief te informeren over het plan van aanpak, de randvoorwaarden en de eventuele regionale afstemming met SamenTwente.

We kunnen de Enschedese raad geen plan van aanpak toezeggen. Als het gaat om bestendigen van de Toekomstscenario-middelen, kunnen we hooguit de Enschedese raad informeren over toekomstige pilots en ontwikkelingen die we in dat kader gaan ondernemen/ organiseren. Een afzonderlijk Enschedees plan van aanpak ligt daarom niet voor de hand.

Tussen november 2026 en januari 2027 informeren wij de betrokken ambtelijke en bestuurlijke partners in de regio over de voortgang van het wachtlijstteam bij VTT. Ook Enschedese raad houden wij graag op de hoogte: in het eerste kwartaal van 2027 informeren wij u per raadsinformatiebrief over de resultaten en de regionale afstemming met SamenTwente (zie de paragraaf ‘Informeren over voortgang in eerste kwartaal 2027’).

Beantwoording vraag van mevrouw Meijer (ChristenUnie-fractie)
Plan van aanpak hoe de toestroom naar wijkteams door extra 8 mensen en de inhaalslag op te vangen is. Kan de raad daar in Q1 van horen?

Ja. In januari 2027 organiseert de gemeente Enschede de jaarlijkse regionale bijeenkomst voor de raadsleden van de Twentse gemeenten. Tijdens deze bijeenkomst besteden wij specifiek aandacht aan huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel. Binnenkort ontvangt u hiervoor een ‘save the date’. Tijdens die bijeenkomst wordt u bijgepraat over de actuele stand van zaken binnen dit dossier, waaronder de wachtlijsten en andere knelpunten, en over relevante nieuwe ontwikkelingen. Daarbij nodigen wij onder anderen ervaringsdeskundigen en professionals uit het werkveld uit, om de Twentse raadsleden meer inzicht te geven in dit complexe thema.

Daarbij staan wij nadrukkelijk stil bij de inzet van het wachtlijstteam. Wij gaan onder andere in op de resultaten van de inzet van de acht extra medewerkers en de inhaalslag, en op de gevolgen daarvan voor de toestroom naar de sociale wijkteams. Ook is er ruimte voor VTT en Sociaal Wijkteam Enschede om na drie maanden terug te blikken op hun gezamenlijke werkwijze.

Mondelinge vraag van Mevrouw Hofte (PRO-fractie)
Hoe staat het met de huisdieren in de opvang, en wordt hier nadrukkelijk aandacht aan besteed?

Ja, binnen de opvang is nadrukkelijk aandacht voor huisdieren. Ook zij kunnen slachtoffer worden van huiselijk geweld. Bovendien kan de zorg om een huisdier voor slachtoffers een drempel vormen om een onveilige situatie te verlaten. Daarom wordt ingezet op diertoegankelijke opvang. Bij Kadera kan met ondersteuning van Mendoo noodopvang voor huisdieren worden geboden. Zo kunnen zowel het slachtoffer als het huisdier in veiligheid worden gebracht en wordt voorkomen dat het huisdier als drukmiddel wordt gebruikt om het slachtoffer te laten terugkeren naar de onveilige situatie.

Daarnaast wordt in Zwolle een verbouwing gerealiseerd waarbij aparte wooneenheden ontstaan voor slachtoffers met huisdieren. Om veiligheidsredenen worden inwoners met een hoog risico nu al tussen opvanglocaties uitgewisseld. Na de verbouwing kunnen slachtoffers met huisdieren niet alleen in Enschede, maar ook in Zwolle beter worden opgevangen.